

Bibliotekens betydelse för att göra Norden säkrare, grönare och friare

De nordiska biblioteksförningarna vill gemensamt uppmärksamma Nordiska ministerrådet på bibliotekens centrala roll i regionen. Det svenska ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet 2024 strävar efter att göra Norden säkrare, grönare och friare och hjälpa den att bli den mest hållbara och integrerade regionen i världen. Visionen för FN:s globala mål för hållbar utveckling är av central betydelse i detta sammanhang, eftersom principen om att målen gäller alla också är grunden för bibliotek.

Vi vill tydliggöra på vilket sätt biblioteken kan stödja denna satsning.

- Läsning är en grundläggande förmåga som krävs för att bli en demokratiskt deltagande medborgare och för lika livsmöjligheter för alla nordiska medborgare. Folkbiblioteken i Norden stödjer ökad läsning från mötet med de yngsta barnen och deras föräldrar och sedan genom livet till de äldsta som behöver få sina böcker direkt hem.
- Hela Norden ska leva. Biblioteken är det mest utbredda demokratiska och sociala rummet i staden och på landsbygden. I många kommuner är det den enda kulturinstitutionen. Folkbiblioteken är unika som en plats där invånarna kan vistas i en trygg miljö och träffa andra utan kostnad.
- Hela den nordiska befolkningen är inte digitalt aktiv. Många behöver stöd för att vara med. Folkbibliotek bidrar genom att erbjuda handledning för att minska den digitala klyftan i Norden och för att öka medie- och informationskunnigheten. För många människor är tillgången till wifi, datorer och skannrar på biblioteken också viktig och för vissa den enda platsen för digital inkludering.
- Folkbiblioteken stärker medborgarnas demokratiska kompetens genom tillgång till media så att de kan bilda sig egna åsikter. Genom en väl fungerande, rättvis upphovsrätt kan biblioteken fortsätta att tillhandahålla vägar till information, innovation, kunskap och kultur.

Folkbibliotek, skolbibliotek och akademiska bibliotek spelar en avgörande roll för att säkerställa nationell beredskap. De bidrar genom att ge tillgång till information, främja en kritiskt tänkande och informerad befolkning som kan urskilja falska nyheter och reagera effektivt i nödsituationer.

Alla olika typer av bibliotek är viktiga för medborgarna under hela livet och de olika utmaningar de möter. För att kunna uppfylla dessa krav uppmanar vi de nordiska ministrarna att se till att biblioteken har tillräcklig finansiering och lagstiftning som stödjer dem.